

Studiemodellen av 2011 – en oversikt pr 16. desember 2011

Grunnlag:

1. NOKUT:

- a. Akkrediteringsvedtak 2008 https://www.jus.uio.no/om/kvalitetssikring/nokut/nokut-06/nokut-rapporter/akk_master_rettsvitenskap-1.pdf
- b. Sakkyndigrapport: <https://www.jus.uio.no/om/kvalitetssikring/nokut/nokut-06/nokut-rapporter/rapport-uio-master-1.pdf>

2. UiO

- a. Bostadutvalgets rapport: <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/pre-2009/dokumenter/sluttrapport-nokut.pdf>
etterfulgt av
- b. rektors anbefaling: <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/pre-2009/dokumenter/rektors-anbefalinger.pdf>

3. Fakultetsinternt:

- a. Stenvikutvalgets utredning: <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/stenvikutvalget/dokumenter/Innstilling-desember-2009.pdf>
- b. Høringsuttalelser til Stenvikutvalget: <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/uttalelser/>
- c. PMR 20100119: "Diskusjonen rundt ny studieordning vil foregå i PMR, i tillegg til andre fora ved fakultetet.

4. Prinsipper og vedtakskompetanse:

Fakultetsstyret 10. juni 2010 sak 4 <http://www.jus.uio.no/om/organisasjon/styret/moter/2010/100610/protokoll.html>

PMR 20100215: Størst mulig moduler – obligatorisk eller sterkt anbefalt rekkefølge på modulene.

I PMR i desember 2011¹ ble det gitt **en kort oppsummering av prosessen** i forhold til disse målsetningene.

Studiemodellen

Studieår	Emne ² - fag ³	Sp	Oblig ⁴	Eksamensform	Forkunnskapskrav ⁵	Merknader
Første studieår	Ex.phil	10	Nei		Ingen	
	JUS1111 Privatrett I – Privatrett I – Civil Law I Innføring – 6 Kjøp og avtale – 10 Menneskerettigheter ⁶ – 4 ⁷	20	Nei	6 t skr. skole	Ingen	
	JUS1211 Privatrett II – Privatrett II – Civil Law II Familie- og arverett – 12 Fast eiendom – 9 Erstatningsrett – 9	30	Nei	6 t skr. skole	Anb.: Ex.phil, JUS1111 Obl: Ingen	
Ande studieår	Ex.fac	10	Nei		Anb.: JUS1211 Obl.: Ex.phil, JUS1111	
	JUS2111 Statsforfatningsrett og internasjonal rett – Statsforfatningsrett og internasjonal rett – Constitutional Law and International Law Statsforfatning – 10 EØS-rett – 5 Folkerett – 5	20	Ja ⁸	6 t skr. skole	Anb.: JUS1211 Obl.: Ex.phil, JUS1111	
	JUS2211 Forvaltningsrett – Forvaltningsrett – Administrative Law, Welfare Law and Environmental Law Alminnelig forvaltning – 15 Velferdsrett – 8 Miljørett – 7	30	Ja ⁹	6 t skr. skole	Anb.: Ex.fac, JUS2111 Obl.:Ex.phil, JUS1111, JUS1211	
Tredje studieår	JUS3111 Formuerett I – Formuerett I – Contracts, Obligations and Property I Obligasjonsrett – 18	30	Ja ¹²	6 t skr. skole ¹³	Anb.: JUS2211 Obl.: Ex.phil, JUS1111, Ex.fac, JUS1211, JUS2111	H11 gis det dispensasjon (fullmaktsvedtak juli 2011). Hensynet er at studenter har kalkulert med ex.fac første

	Dynamisk tingsrett ¹⁰ – 7 Oppgavekurs ¹¹ – 5					semester tredje år (ref 2004-ordningen), og vi har en periode tidlig vår 2011 manglet info om ex.fac som forkunnskapskrav på nettsidene.
	JUS3211 Formuerett II – Formuerett II – Contracts, Obligations and Property II Obligasjonsrett – 6 Selskapsrett – 6 Rettshistorie – 8	20	Nei	6 t skr. skole	Anb.: JUS3111 Obl.: Ex.phil, JUS1111, JUS1211, Ex.fac, JUS2211	
	Valgemne ¹⁴	10	Nei	4 t skr. skole	Anb.: JUS3111 Obl.: Ex.phil, JUS1111, JUS1211 Ex.fac, JUS2211	På sikt er det ønskelig å få til utvekslingsmulighet her, pr i dag er det neppe mulig.
Fjerde studieår	JUS4111 Metode og etikk – Metode og etikk – Legal Methods and Ethics Metode – 7 Etikk - 3	10	Ja	4 timer skriftlig skoleeksamen ¹⁵	Anb.: JUS3211 Formuerett II, valgemne Obl.: Ex.phil, JUS1111, JUS1211 Ex.fac, JUS2211 Forvaltningsrett, JUS3111	
	Perspektivemne ¹⁶	10	Nei	4 t skr. skole	Anb.: JUS3211 Formuerett II, valgemne Obl.: Ex.phil, JUS1111, JUS1211 Ex.fac, JUS2211, JUS3111	
	Valgemne ¹⁷	10	Nei	4 t skr. skole	Anb.: JUS3211, valgemne Obl.: Ex.phil, JUS1111, JUS1211 Ex.fac, JUS2111, JUS2211, JUS3111	
	JUS4211 Prosess og strafferett – Prosess og strafferett – Procedure and Criminal Law Sivilprosess ¹ – 10 Strafferett – 10 Straffeprosess – 10	30	Nei	6 t. skr. skole	Anb.: JUS4111, Perspektivemne, valgemne 4. år Obl.: Ex.phil, JUS1111, JUS1211 Ex.fac, JUS2111, JUS2211, JUS3111, JUS3211, valgemne 3. år.	

¹ Hhv Civil procedure, Criminal Law og Criminal Procedure på engelsk.

Femte studieår	Valgemne ^{18 19}	10 ²⁰	Nei	4 t skr. skole	Anb.:	<u>Valgemner 10 sp:</u> PMR 10/5-2010 1.5, dekanvedtak 17/6-2010. <u>Alternativer:</u> 60 sp masteroppgave, utenlandsopphold for hele eller deler av femte år.
	Valgemne	10	Nei	4 t skr. skole	Obl.: Ex.phil, JUS1111, JUS1211 Ex.fac, JUS2111, JUS2211, JUS3111, JUS3211, valgemne 3. år.	
	Valgemne	10	Nei	4 t skr. skole		
	Masteroppgave	30	Ja	Skriftlig oppgave	Anb.: Obl.: Ex.phil, JUS1111, JUS1211 Ex.fac, JUS2111, JUS2211, JUS3111, JUS3211, valgemne 3. år.	

Overgangsmatriser

Dekanvedtak 10. juni 2010: <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/vedtak-studieordning/nytt-jusstudie-dekanvedtak-17juni2010.pdf>

Studentovergang – hovedregel (femte år/avd berøres ikke)									
V11		1.avd – 1	1.avd -2	2.avd. 1	2.avd. 2	3.avd 1	3.avd - 2	4.avd 1	4.avd – 2
H11	1.år – 1	1.avd – 2	2.år – 1	2.avd – 2	3.år – 1	3.avd - 2	4.år – 1	4.avd – 2	5.år – 1
V12	1. år – 2	2.år – 1	2.år – 2	3.år – 1	3.år – 2	4.år – 1	4.år – 2	5.år – 1	5.år – 2
H12	2.år – 1	2.år – 2	3.år – 1	3.år – 2	4.år – 1	4.år – 2	5.år – 1	5.år – 2	
V13	2.år – 2	3.år – 1	3.år – 2	4.år – 1	4.år – 2	5.år – 1	5.år – 2		
H13	3.år – 1	3.år – 2	4.år – 1	4.år – 2	5.år – 1	5.år – 2			
V14	3.år – 2	4.år – 1	4.år – 2	5.år – 1	5.år – 2				
H14	4.år – 1	4.år – 2	5.år – 1	5.år – 2					
V15	4.år - 2	5.år – 1	5.år – 2						
H15	5.år – 1	5.år – 2							
V16	5.år – 2								

”år” viser til studieår i ny ordning
 ”avd” viser til avdeling i eksisterende ordning
 Tallet etter tankestreken viser til semester i studieåret/avdelingen

Undervisning (femte år/avd kommer i tillegg)				
H11	1s1	2s1	3s1	4s1
	1a2	2a2	3a2	4a2
V12	1s1	2s1	3s1	4s1
	1s2	2s2	3s2	4s2
	1a2x	2a2x	3a2x	4a2x
H12	1s1	2s1	3s1	4s1
	flg 1s2	2s2	3s2	4s2

Det første tallet viser til studieår eller avdeling
 a/s viser til avdeling/studieår
 Det andre tallet viser til første resp. andre semester
 X viser til at det er tilbud et ekstra semester

Eksamen (femte år/avd kommer i tillegg)				
H11	1s1	2s1	3s1	4s1
	1a	2a	3a	4a
V12	1s1	2s1	3s1	4s1
	1s2	2s2	3s2	4s2
	1a	2a	3a	4a
H12	1s1	2s1	3s1	4s1
	1s2	2s2	3s2	4s2
	1ax	2ax	3ax	4ax
V13	1s1	2s1	3s1	4s1
	flg 1s2	2s2	3s2	4s2

Det første tallet viser til studieår eller avdeling
 a/s viser til avdeling/studieår
 Det andre tallet viser til første resp. andre semester
 X viser til at det er tilbud et ekstra semester

Vedtak: Overgang skjer ved første overgang til ny avdeling/studieår. Undervisning og eksamen tilbys slik det går fram av vedlagte matriser.

Litteratur:

Dekanvedtak 17. juni 2010: <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/vedtak-studieordning/nytt-jusstudie-dekanvedtak-17juni2010.pdf>

- Norm: 40 sider/sp 1. – 3. studieår, 50 – 60 sider/sp 4. – 5. studieår

PMR 4. mai 2010: "Skisser, illustrasjoner, tabeller og lignende regnes ikke med i sidetallet. Normen forutsettes overholdt samvittighetsfullt ved endringsvedtak. Overskridelser må særskilt begrunnes, fx. i fagets egenart (fx fag som har lite tilleggslesing i form av rettskilder).

- Betegnelse: Innføringslitteratur, hovedlitteratur, tillegglitteratur.

PMR 29. mars 2011 sak 1 pkt 3 d²¹: Fagansvarlige for fag som mangler innførings- og/eller tillegglitteratur, føyer dette til litteraturlisten eller begrunner mangelen. Dette er ikke fullstendig fulgt opp. Hensynet bak krav om at det skal være innføring og tillegg hos alle (eller begrunnelse for fravær) er at ulike perspektiver skal være representert i anbefalt litteratur.

Fagfellevurdering:

- PMR 4. mai 2010²², sak 1 pkt 4: "Forslag om anbefaling av fagfellevurdering støttes ikke." (Se referat for begrunnelse.) (Forslaget ble presentert for PMR av administrasjonen på bakgrunn av Stenvikutvalgets innstilling.)
- Fakultetsstyret 10. juni 2011 uttrykte sterkt ønske om en ordning for evaluering av litteratur og øvrige læremidler. Fagfellevurdering anses å være godt egnet for formålet, og PMR bes om å vurdere saken igjen, med mindre man kan komme fram til andre metoder som ivaretar hensynet i tilfredsstillende grad. Alternative pensumlister anses ikke å ivareta hensynet tilfredsstillende.
- Dekanvedtak 17. juni 2010²³: PMR bes om å vurdere nærmere metoder for evaluering av litteratur og øvrige læremidler, herunder også å ta opp fagfellevurdering til ny behandling.
- PMR 21. september 2010²⁴ sak 1 pkt 2 c: "PMR har på ny vurdert spørsmålet om fagfellevurdering av studielitteraturen.
"Vurdering av fagfeller fra andre institusjoner av all litteratur som foreslås som hovedlitteratur vil være tidkrevende og kostbart. Det er ikke å forvente at fagfeller vil lese og uttale seg om litteratur uten vederlag, og med den arbeidsbyrde som er vanlig for fagfeller, vil fristene måtte bli meget romslige.

PMR mener det er tilstrekkelig at litteratur som skal anbefales, er vurdert av ansvarlig faglærer i samråd med de andre faglærerne. Hvis det ikke er flere faglærere, skal ansvarlig faglærer rådføre seg med andre som har undervisnings- eller forskningskompetanse i faget. Forslaget om anbefalt litteratur skal nevne hvem som er tatt med på råd.

PMR foreslår videre at enkle retningslinjer legges til grunn for anbefalingen, nemlig å sikre at anbefalingen tar tilbørlig hensyn til alternative faglige synspunkter, og at alternativ litteratur der slik foreligger inkluderes." http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr7/Dokumenter/sak1_referat.pdf

- Dekanvedtak 8 november 2010 sak 3 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani%20vedtak%2020101108.pdf>
Hovedlitteratur skal vare vurdert av ansvarlig faglærer i samråd med de øvrige faglærerne i faget for forslaget legges fram for PMR. Hvis det ikke er flere faglærere, skal ansvarlig faglærer rådføre seg med andre som har undervisnings- eller forskningskompetanse i faget. Forslaget om anbefalt litteratur skal nevne hvem som er tatt med på råd.
Enkle retningslinjer legges til grunn for anbefalingen: De skal sikre at anbefalingen tar tilbørlig hensyn til alternative faglige synspunkter, og at alternativ litteratur inkluderes, der slik foreligger.
Fakultetsstyret orienteres om vedtaket.
- PMR-vedtak 5. desember 2011 sak 1 pkt 8 om kvalitetssikring av litteratur:
Studiedekanens forslag vedtas, og retningslinjene blir som følger [tilføyelse uthevet]:
Vurdering av fagfeller fra andre institusjoner av all litteratur som foreslås som hovedlitteratur vil være tidkrevende og kostbart. Det er ikke å forvente at fagfeller vil lese og uttale seg om litteratur uten vederlag, og med den arbeidsbyrde som er vanlig for fagfeller, vil fristene måtte bli meget romslige.
*PMR mener det er tilstrekkelig at hovedlitteratur som skal foreslås, er vurdert av ansvarlig faglærer i samråd med de andre faglærerne. Hvis det ikke er flere faglærere, skal ansvarlig faglærer rådføre seg med andre som har undervisnings- eller forskningskompetanse i faget. **Når det gjelder forslag om nye læremidler som er skrevet av ansvarlig faglærer, skal det vurderes av de øvrige faglærere eller av andre som har undervisnings- eller forskningskompetanse i faget.** Forslag om hovedlitteratur skal nevne hvem som er tatt med på råd.*
PMR anbefaler videre at enkle retningslinjer legges til grunn for forslaget, nemlig å sikre at det tar tilbørlig hensyn til alternative faglige synspunkter, og at alternativ litteratur der slik foreligger inkluderes."

IKTL i undervisningen:

Orientering til PMR 21. september 2010 sak 1 pkt 1: http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr7/Dokumenter/sak1_referat.pdf

Lokal IKTL-gruppe nedsatt; kontaktperson er Odd Erik Pedersen.

Særlige fokuspunkter i emnene/fagene

PMR 29. mars 2011²⁵ sak 1 pkt 5 – uttalesak

- a. Internasjonalisering
PMR uttaler: Det arbeides videre med å dokumentere elementer av internasjonalisering i studiet. Studieårsansvarlige viser til konkrete punkter i respektive emner/fag.
- b. Etikk
PMR uttaler: PMR tar sikte på at programmet vil oppfylle dekanvedtakets innhold.
- c. Menneskerettigheter
PMR uttaler: PMR tar sikte på at programmet vil oppfylle dekanvedtakets innhold.

Særlig om etikkfokus:

- Stenvikutvalget pkt 4.7 (side 39): "Arbeidsgruppen anbefaler [derfor] at emnebeskrivelser og læringskrav gjennomgås med sikte på integrering av etiske elementer på alle stadier av rettsstudiet."
- PMR 21. september 2010 sak 1 pkt 3: " Det tas sikte på at egnete emner for særskilt fokus på etikk identifiseres i det videre arbeidet med emnebeskrivelsene. " http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr7/Dokumenter/sak1_referat.pdf
- Dekanvedtak 8. november 2010: "Egnete emner for særskilt fokus på etikk identifiseres i det videre arbeidet med emnebeskrivelsene." <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani%20vedtak%2020101108.pdf>

Organisering av fagansvar med mer:

- Generelt/prinsipielt: PMR 9. juni 2010 sak 2 pkt 5: "Dagens organisering av fagansvar opprettholdes. Instruks for faglig ansvar omarbeides med de nødvendige begrepsmessige og praktiske tilpasninger." <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr5/protokoll.html>
- Generelt/prinsipielt: Dekanvedtak 17. juni 2010: "Dagens organisering av fagansvar opprettholdes. Instruks for faglig ansvar omarbeides med de nødvendige begrepsmessige og praktiske tilpasninger." <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/vedtak-studieordning/nytt-jusstudie-dekanvedtak-17juni2010.pdf>

Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk:

Departementets sider om nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk: http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/tema/hoyere_utdanning/nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk.html?id=564809

UiO; skriveveiledning, oversendelse: 2008/19346-8

Begrepene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse er søkt innarbeidet i læringsmål så vel på emnenivå som for program. For masterstudiet i rettsvitenskap har vi varierende grad av oppfyllelse, og vi har disse vedtakene:

Fokuspunkter i programmets læringsmål skal være kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. PMR 21. september 2010, sak 1 pkt 4: http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr7/Dokumenter/sak1_referat.pdf Dekanvedtak 18 november 2010 sak 5:

Fokuspunkter i programmets læringsmål skal være

kunnskaper

ferdigheter

generell kompetanse

i overensstemmelse med begrepsinnholdet disse betegnelse har i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

I tillegg skal programmets læringsmål beskrive typiske arbeidsfelter for ferdige kandidater samt peke på mindre typiske muligheter i yrkeslivet.

Studiedekanen gis fullmakt til å utforme den endelige teksten sammen med kommunikasjonsavdelingen og i samråd med STA mht UiOs prinsipper for profilering av programmer.

Emnebeskrivelser tar sikte på å nytte de samme begrepene, for å synliggjøre hvilken rolle hvert av dem har i oppfyllelsen av programmets kvalifikasjonsmål. For valgemner er det ikke gjort noen særskilt innsats – det bør være blant prioriterte oppgaver når reformen går av seg selv.

På lengre sikt bør det være en oppgave å utvikle tenkingen rundt ferdigheter og kompetanse; disse egenskapene ved studiet/studentene er ikke uttømmende beskrevet, og det er antakelig mulig å utvikle dette videre (det gjelder særlig ferdigheter innen muntlig kommunikasjon/dialog). Det vil være ønskelig med mer fokus på disse sidene av læringsmålene – både når emnet designes, når det beskrives og når prøvingsformer utvikles (prøvingsformene må være relevante for de læringsmålene vi har bestemt oss for).

Øvrige programmer har fått i oppgave å tilpasse sin programbeskrivelse til nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk – e-post 15. april 2011²⁶ til Schartum, Bygrave, Gjertsen, Wilhelmsen, Bailliet, K. Andenæs, Ekern (kopi til studiedekan og dekan).

Opptak

Opptak skjer som før via SO. Dekanus har foreslått et lokalt opptak til andre studieår på grunnlag av karakterer fra første studieår (som privatist) – hovedhensynet her har vært å plukke opp de privatistene som viste seg å gjøre det godt på studiet selv om de ikke har grunnlag for opptak. Et annet hensyn har vært å dekke opp for de studieplassene som tapes ved jevnt frafall i studiet. Forslaget er lagt på is av dekanatet²⁷ etter at administrasjonen har vist til at et slikt opptak ikke kan begrenses til "våre egne" privatister, men må være åpent for studenter fra andre institusjoner som har tilsvarende forkunnskaper. Videre er det vist til at et frafall (15 % pr år?) er lagt inn i tallene som dannet grunnlag for dimensjonering av opptak og studiekapasitet ved reformen i 2004.

Undervisning

Ordning med studentledete kollokvier og studenter som oppgaverettere videreføres. PMR 18. januar 2011 og dekanvedtak 2. februar 2011²⁸.

18. januar 2011 vedtok PMR (sak 1 pkt 3) http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr1/dokumenter/PMR_20110118_protokoll.pdf å nedsette arbeidsgrupper for hvert studieår for å foreslå undervisningsformer. Opprinnelig var tanken at en mindre gruppe lærere under ledelse av studiedekanen parallelt med dette skulle utarbeide en "håndbok" som beskriver hva vi mener med de ulike betegnelse som nyttes i undervisningen (forelesning, kurs, PBL, basisgrupper, kollokvier, oppgaveretting mv); dette har ikke blitt realisert.

Se avsnittet "Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk" for sammenhengen undervisning/læringsmål/prøvingsformer.

Manduksjner: Emneansvarlig lærer sammen med fagansvarlige planlegger og prioriterer undervisningstiltak, og står fritt til å videreføre eller avskaffe manuduksjoner, men det er ingen hensyn i ny ordning som tilsier at de ikke skal videreføres. PMR 29. mars 2011.²⁹

Podcast av undervisning: PMR 22. februar 2011³⁰, sak 1 pkt 3: Uttalelse: Den enkelte foreleser tar stilling til om hans/hennes forelesning skal podcastes.

Undervisningsplikt/godskrivning:

Regel om avkorting i godtgjørelse for gjentatt kurs, oppheves. (PMR 29. mars 2011³¹)

Retting og kommentering av obligatorisk oppgave honoreres med 0,2 timer pr besvarelse. (PMR 3. mai 2011³² sak 4. Dekanvedtak 10. mai 2011.³³)

Begrensning i antall undervisningstimer: Ved planlegging av undervisning H11/V12, har vi overbudsjettet med ca 1 million. Dekanus har akseptert det; det overføres som underskudd i framtidige år og forutsettes dekket senere. I dette budsjettet er det lagt inn 20 undervisningstimer for valgemner. I tillegg til dette kan engelske emner få ytterligere to timer og vi har åpnet for at valgemner som har undervisning/emner felles for MA og BA, kan få inntil fire timer til for fordypning for MA-gruppen. Det har vært adskillig press for å få mer enn 20 timer, løsningen på kort sikt er å si nei til det, på lengre sikt må lærere

bevisstgjøres på budsjettammer og øvrige rammebetingelser for sin virksomhet. Det kan være grunn til å vurdere om store emner (som genererer mer inntekter) også kan få videre rammer for sin undervisning – det vil fx være logisk for undervisning som knytter seg til individuelle studenter, som 20111102 ting, veiledning oa.
Joh

Obligatoriske arbeidskrav²

Prøving vs eksamen

Obligatoriske arbeidskrav er en *prøvingsform*, men *ikke en eksamensform*. Dette innebærer at enkelte av læringsmålene i emnet (evt. i programmet) kan prøves i arbeidskravene i stedet for (evt. i tillegg til) å prøves til eksamen. Resultatet av prøvingen inngår imidlertid ikke i karakteren.

Inngår i sertifiseringsgrunnlaget

At arbeidskravet er obligatorisk, innebærer likevel at det utgjør en del av det grunnlaget vi sertifiserer kandidater på: Bare de som presterer over et visst minstekrav til oblig, får gå opp til eksamen. Følgelig kan vi bekrefte at våre kandidater oppfyller disse bestemte minstekravene, selv om de ikke er berørt i eksamen.

Et mer teoretisk spørsmål som har vært reist av pedagoger som arbeider på dette feltet, er forholdet mellom læringsmål og arbeidskrav og sertifisering: Siden arbeidskravene og godkjenningen av dem inntreffer tidligere enn ved kursets avslutning, mens sertifiseringen og emnets læringsmål relateres til kurset som helhet, kan det være grunnlag for å stille spørsmål om forholdet mellom arbeidskrav og læringsmål. "Kan vi med noen rett kreve at studentene skal kunne det ene eller det andre midt i kurset? Hvordan forholder slike "delmål" seg evt. til de "endelige" læringsmålene? Poenget må være at de når læringsmålene i kurset som helhet." I praksis trenger ikke dette å være et problem (i denne omgang, i alle fall), ettersom kravene til prestasjon for godkjent arbeidskrav kan tilpasses tidspunktet i kurset, og i alle tilfeller skal gjøres kjent for studentene. Dette er del av en langt større teoretisk diskusjon blant universitetspedagoger.

Flere formål

Obligatoriske arbeidskrav oppfyller flere gode formål:

² Det som står i det følgende om obligatoriske arbeidskrav, er opprinnelig et notat skrevet for PMR til møtet i desember 2011, fordi PMR ba om en redegjørelse i november, da de skulle ta stilling til ordningen med å få gjort kjent karakteren på eksamen man avlegger på tross av at oblig ikke er godkjent. Det ble ikke forelagt PMR, fordi problemstillingen i desember ble strekt begrenset, notatet kan imidlertid være nyttig for å følge opp utviklingen mht oblig, og for å ta stilling til konkrete spørsmål som måtte dukke opp.

I tillegg til å utvide sertifiseringsgrunnlaget i "bredden", innebærer det også at grunnlaget kan omfatte *andre aspekter* ved de bredere kompetansemålene, enn en alminnelig eksamen kan. Man kan tenke seg at visse *prosesser* kan oppøves og prøves (fx "evne til å etablere faglige fellesskap") eller visse *ferdigheter*, fx "evne til formidling" eller "evne til å fremme konstruktiv kritikk overfor andres arbeider" eller kompetanse som fx læringskompetanse – osv) – dette lar seg naturlig nok vanskelig prøve i en eksamenssituasjon.

Arbeidskravene gir også gode muligheter til å gi studentene faglig tilbakemelding og veiledning underveis. Hvis arbeidskravet plasseres sånn i kurset at studentene kan nyttiggjøre seg læringen/veiledningen de får gjennom arbeidet, kan dette utvikles til et godt redskap for å identifisere hvor arbeidsinnsatsen bør settes inn.

Det gir også en tilbakemelding til lærerne om "hvor skoen trykker" for studentene. Når arbeidet er obligatorisk, er det ikke lenger et "skjevt" utvalg av studentene som observeres, men det reelle utvalget. Det betyr at prestasjonene gir et sant bilde av nivået og faglige styrker og svakheter blant studentene – det åpner for at læreren kan sette inn undervisningstiltak der det viser seg mest nødvendig.

Med gunstig plassering i kurset, kan man altså tenke seg at arbeidskravene kan ha en enda viktigere rolle i undervisning/læring enn det har som prøving.

"Godkjenne" – ikke "bestå"

Av hensyn til språklig og begrepsmessig klarhet, bør vi reservere begreper som "bestått", "sensur" og "karakterer" for eksamenstilfellene. Obligatoriske arbeidskrav omtales tilsvarende i termer som "godkjent", "vurdering", "godkjenning".

Vilkår for eksamen

Godkjente obligatoriske arbeidskrav er reelle vilkår for å få avlegge eksamen. Hovedregelen ved UiO er at den umiddelbare virkningen av underkjenning av obligatoriske arbeidskrav, er at eksamensmeldingen slettes og kurset må gjentas. En slik ordning (bortfall av eksamensrett) følger også av selve ordningen – arbeidskravet er nettopp *obligatorisk* – og arbeidskrav som vilkår for eksamen er hjemlet i Universitets- og høyskoleloven § 3-10 nr 2.

Fritak/dispensasjon

Spørsmålet om fritak/dispensasjon fra arbeidskravet besvares i selve ordningen: Kravet er *obligatorisk* og prestasjonen *inngår i sertifiseringsgrunnlaget*, følgelig er det ikke realistisk å snakke om dispensasjon eller fritak – like lite som det er realistisk å snakke om dispensasjon eller fritak for deler av eksamen.

Det kan imidlertid være/bli tale om *alternative måter* å oppfylle kravene på. Slike ordninger har vi ikke etablert pr høstsemesteret 2011 – det er et spørsmål om å avveie behovene/hensynene som taler for slike ordninger mot nytten av alternativ bruk av de ressursene som ville bindes opp.

Tilpasning av vilkåret

Hos oss har vi valgt en tilpasset ordning mht eksamensretten: Man får avlegge eksamen selv om arbeidskravet ikke er godkjent, men sensuren blir ikke offentlig.

Hensynet bak denne "snillere" varianten er blant annet at våre emner gjennomgående er mye større enn vanlig ved UiO – det innebærer at underkjenning lettere vil medføre forsinket progresjon hos oss (det er vanskeligere å ta et emne på 20 eller 30 sp i kombinasjon med neste semesters emner, enn å ta et på 5 eller 10 sp).

Virkning av at vilkåret ikke er oppfylt (arbeidskravet ikke godkjent)

Hovedregelen er at eksamensretten bortfaller. Med de tilpasningene vi har gjort i masterstudiet i rettsvitenskap, trengs andre reguleringer.

Eksamensretten

Den tekniske innretningen vil være bestemt av hovedregelen, ettersom vi venter at de fleste studentene som ikke får arbeidskravene godkjent, vil vente med eksamen. (Siden man likevel må gjenta kurset, kan det være grunn til å vente med eksamen ettersom man antakelig vil prestere bedre på eksamen etter å ha gjentatt kurset.)

Studenter som har fått arbeidskravet underkjent, vil likevel kunne velge å gå opp til eksamen. Dette er unntak og studenten må forholde seg aktivt for å få det gjennomført: De må henvende seg til fakultetet og be om at eksamensretten opprettholdes.

Der studenten gjennomfører eksamen på tross av at arbeidskravene ikke er godkjent, vil sensuren ikke bli publisert – det henger sammen med at det ikke foreligger noen gyldig eksamen ettersom vilkåret for eksamensretten (ennå) ikke er oppfylt.

Hvis sensuren ble publisert i disse tilfellene, ville studenten ikke ha noe incitament til å gjennomføre arbeidskravene og de skulle ikke kunne kalles obligatoriske.

Konsekvenser av at sensuren ikke publiseres, er at studenten ikke kan klage på sensuren (formelle klager på eksamen berøres ikke). Studenten kan heller ikke innrette seg mht evt. gjentak av eksamen.

Det er mulig å gjøre karakteren kjent for studenten – det må evt. skje manuelt ved henvendelse til fakultetet.

Karakteren vil være "uformell" på dette tidspunktet, og det er spørsmål om den kan påklages ettersom den ikke er uttrykk for et gyldig vedtak.

Klage i tilknytning til obligatorisk arbeidskrav

Enkeltvedtak foreligger når eksamensretten inndras. Det kan påklages. Klageinstans er Den sentrale klagenemnden. Faglige vurderinger som ligger bak vedtaket vil ikke bli overprøvd av nemnden; den kan evt. påtale manglende kvalitetssikring eller lignende.

Vi har derfor en ordning med at etter hvert som faglige vurderinger ender med underkjennelse av det aktuelle elementet i arbeidskravet, kan studenten be om ny vurdering av prestasjonen. Dette vil sikre at vurderingen holder nødvendig kvalitet, og orientering om vurderingene vil inngå i saksframstillingen for Den sentrale klagenemnden.

Reglene om klage i tilknytning til oblig, er utarbeidet av professor Erik Boe og for øyeblikket til behandling ved UiO sentralt for implementering i UiO-forskriften og evt. anvendelse for hele UiO.

Tekstkontroll og virkning av fusk

Teknisk er det enkelt å foreta elektronisk kontroll av leverte tekster. Kontrollen vil fange opp forekomster av kopiering fra åpne nettsider og kopiering fra andre tekster vi har sendt inn. UiO nytter ePhorus til slik kontroll, det er etter hvert et gjennomprøvd system som har vist seg å ha gode funksjonaliteter i forhold til våre behov. Etterarbeidet kan være bagatellmessig eller omfattende – avhengig av hvordan det legges opp. De aller første gangene må man regne med et visst omfang på etterarbeidet – deretter etableres normer som kan legges inn i selve systemet. Alle saker som skal følges opp, blir naturligvis fulgt opp manuelt, med både faglig og administrativ innsats.

Høsten 2011 har vi valgt å ikke gå inn for slik kontroll, hovedsakelig av to grunner: Siden det er første gang studentene skal levere disse tekstene, fins de ikke allerede produsert blant andre studenter – internt plagiat blir derfor mindre sannsynlig og behovet for kontroll mindre. Videre er det tatt hensyn til at obligatoriske arbeidskrav er nytt (i den form og det omfang vi ser nå) og det har vært ønskelig å begrense mengden ”nytt” fra høsten 11. Det anbefales imidlertid at man vurderer tekstkontroll fra V12, evt. senest fra H12.

Virkningen av fusk i obligatoriske arbeidskrav er den samme som virkningen av fusk til eksamen: de reguleres av samme bestemmelse i Universitets- og høyskoleloven. Loven sier imidlertid ingenting om hva som er fusk – det er derfor avgjørende at det er gjort entydig klart for studentene hvordan krav til selvstendighet skal forstås, samt hvordan man riktig henviser til kilder (og hvilke kilder det er verd å nytte). Det er også viktig å være klar over forskjellen på *dårlig sitattekniikk* (som er et faglig spørsmål og kan gi underkjenning av besvarelsen på faglig grunnlag) og *sitatfusk* (som kan rammes av fuskebestemmelsen i Universitets- og høyskoleloven).

Privatister og obligatoriske arbeidskrav

Hovedregelen vil være at obligatoriske arbeidskrav er knyttet til lukket undervisning – det vil si undervisning som privatister ikke har adgang til. Siden disse elementene er vilkår for å gå opp til eksamen, blir følgen at privatister ikke får gå opp til de aktuelle eksamener.

Man kan imidlertid tenke seg løsninger der privatister gis tilgang til de obligatoriske kursene, eller gis tilbud om alternative måter å oppfylle arbeidskrav. Eller man kan tenke seg særskilte privatisteksamener, der man prøver de samme sidene ved læringsmålene som programstudenter får prøvd i de obligatoriske arbeidskravene. For de fleste arbeidskravene våre, vil denne siste løsningen ikke være aktuell – arbeidskravene er i større grad preget av arbeidsprosesser, enn det som kan prøves til eksamen. Den første modellen er heller ikke aktuell, ettersom vi allerede har knappe lærerressurser for å dekke programstudenters undervisning.

[Tilføyelse: Oppmøteplikten er satt under adskillig press under og etter kursavviklingen H11. Dette må evalueres og evt. repareres med alternative veier til gjennomføring for studentene. Dersom det er/blir aktuelt å fravike kravet om 100 % deltakelse, er det sentralt å vurdere hvilke egenskaper/sider ved læringsmålene som prøves i de ulike delene, og nøye overvåke at man ikke "dispenserer" fra sentrale deler av prøvingen hvis man går bort fra krav om 100 % deltakelse.]

Privatister:

- Som følge av at det innføres obligatoriske arbeidskrav i andre og tredje studieår, vil privatister utelukkes fra disse årene; Universitets- og høyskoleloven § 3-10 nr 2. Første studieår holdes åpent for privatister, og som hovedregel også valgemner på tredje studieår ("avtale" med departementet høsten 2010 i tilknytning til "mediestorm" om privatistadgangen til JUS UiO). PMR 24. august 2010 sak 1 pkt 2: http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr6/aapent/Protokoll_sak_1.pdf
- Se protokoll PMR 9. juni 2010 for momenter/drøftelser <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr5/protokoll.html> , fakultetsstyret 10. juni 2010 <http://www.jus.uio.no/om/organisasjon/styret/moter/2010/100610/protokoll.html> , dekanvedtak 8. september 2010 http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/dekanvedtak_sept2010.html .
- Utfasing av privatisteksamener: Til og med H12 arrangeres ordinære eksamener i 2004-ordningen. Fra og med V05 tilbys egne privatisteksamener med slik nedtrappig: JUR2000P til og med V13, JUR3000P til og med H14, JUR4000P til og med H17. Dekanvedtak 8. september 2010: <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/vedtak-studieordning/dekani-vedtak-20100908-om-utfasing-av-privatistordning.pdf> og PMR 22 februar 2011, sak 1 punkt 4: http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr2/dokumenter/PMR_20110222_protokoll.pdf Dekanvedtak 11. april 2011³⁴ .
- Siden JUS4211 Prosess og strafferett ikke har obligatoriske arbeidskrav, kan vi tenke oss at vi også i fortsettelsen har privatister til fjerde studieår; det vil gjelde dem som har bestått noe som godskrives til og med tredje studieår. Det blir da et spørsmål om obligatoriske arbeidskrav i JUS4111

Metode og etikk er tilstrekkelig tungtveiende til å stenge denne gruppen ute fra å slutføre rettsstudiet, eller om det vil framstå som *uforholdsmessig*. Problemstillingen er presentert for studiedekanen, og hun mener det ikke vil være uforholdsmessig. Denne gruppen vil evt. også støte på krav om veiledning til masteroppgaven – privatister får ikke det av oss etter 2017. Vi kan likevel tenke oss at de på egen hånd kan engasjere veiledere som vi allerede har godkjent i andre sammenhenger og vi vil da neppe kunne avskjære sensur av slike oppgaver. Det kan reises innvendinger mot hvorvidt veileder er tilfredsstillende kvalifisert *på det aktuelle fagfeltet*, men i praksis vil det neppe være en relevant innvending der vi har å gjøre med "våre egne" veiledere.

I tilknytning til de mange henvendelsene vi mottok H10 og V11 om privatistadgang til studiet, ble det utviklet et sett standard svar på standard spørsmål; det kan være formålstjenlig å kjenne denne argumentasjonen også i framtiden:

Standard svar på standard spørsmål om utdanning - 20100820

"Lik rett til utdanning": Eksamen ≠ utdanning. Utdanning > eksamen, og evt. forventninger om "lik rett til utdanning" må formuleres som krav om akkrediterte studieplasser.

"Jusstudiet er godt egnet til selvstudier": Etter kvalitetsreformen er ingen studier godt egnet til selvstudier – jfr. forventninger om oppfølging av studenter, forskningsbasis, internasjonalisering mv. "Selvstudier" vil heller ikke sikre at alle kriteriene i kvalifikasjonsrammeverket oppfylles.

"Treider og FU gir minst like god undervisning som fakultetet": Fakultetet kan ikke ta noe ansvar for kvalitetssikringen hos eksterne aktører. Dersom kravene til et akkreditert studium er oppfylt, anbefaler vi at de søker akkreditering og får egen eksamensrett.

"Treider og FU kan ha obligatoriske arbeidskrav": Det er ikke aktuelt for fakultetet å delegerer til eksterne aktører å prøve vilkårene for våre eksamener. Det juridiske fakultet i Tromsø har valgt en modell der de arrangerer særskilte seminarer for privatister, der privatistene gjennomfører de aktuelle obligatoriske arbeidskravene

http://www2.uit.no/ikbViewer/page/ansatte/organisasjon/artikkel?p_menu=28714&p_lang=2&p_document_id=99849&p_dimension_id=88177 – dette er en modell det neppe er aktuelt for oss å gå inn på, jfr. prioritering av ressurser til våre egne studenter.

"Samfunnet har behov for flere jurister": Kandidatundersøkelsen 2009 underbygger ikke dette – fra 2007 er antallet uten tilfredsstillende arbeid økt, samtidig som antallet kandidater er redusert. Dessuten: Dersom et slikt behov faktisk fins, vil svaret være å opprette akkrediterte studier.

"Privatistene betaler allerede godt for seg og kan evt. betale mer": Vi har ikke anledning til å ta skolepenger. Privatistene betaler for aktiviteter knyttet til *eksamen*, ikke for studieveiledning, studieadministrasjon, faglig veiledning, forelesninger (de er åpne etter loven, men mange titalls privatister betyr reelt sett at vi trenger andre/større/dyrere lokaler enn vi ellers ville gjort).

"Arbeidskravene i rettsstudiet oppfyller ikke vilkårene i Universitets- og høyskoleloven § 3-10 andre ledd": Etter kvalitetsreformen må vilkårene i § 3-10 andre ledd forstås annerledes enn tilfellet var før 2003. Denne nye forståelsen er kommet til uttrykk i de nye kommentarene (J F Bernt, tilgjengelig på Rettsdata, kommer i bokform i september 2010): "Også for andre studier [enn hovedfag og doktorgrad – min merknad] vil krav om å følge obligatorisk undervisning eller gjennomføre obligatorisk praksis kunne avskjære retten til å gå opp til eksamen, og det må antas at dette vil bli en aktuell problemstilling i stadig flere sammenhenger i årene som kommer, i takt med arbeidet med å strukturere studieoppleggene bedre og komme vekk fra en ensidig eksamensfokuseret studiemodell. Se nærmere [§ 3-10 annet ledd](#) og merknadene til denne." (note 239 til første ledd) og "Slike begrensninger i retten til å gå opp til eksamen vil imidlertid etter alt å dømme bli stadig mer aktuelle etter hvert som flere utdanninger bygger på studiemodeller hvor aktiv egendeltakelse i organisert undervisning inngår som en del av kravene for å få eksamen, gjerne i den form at omfanget av og temakretsen ved selve eksamen reduseres fordi behovet for en tett kontroll med at hva studenten har fått ut av studiet

og om vedkommende har kunnskaper som dekker alle eksamenskravene, oppfattes som vesentlig mindre. Kursdeltakelse og eksamen oppfattes med andre ord som komplementære kvalitetssikringsinstrumenter.” (note 241 til andre ledd).

”Arbeidskravene kan ikke være så viktige, siden det ikke prøves til eksamen”: Obligatoriske arbeidskrav og eksamen er komplementære prøvingsformer. Det som skiller dem er at eksamen fører til en karakter på vitnemål/karakterutskrift – obligatoriske arbeidskrav er vilkår for overhode å kunne ta eksamen, det vil si at læringsmålene der må være oppnådd for at man kan gå opp til eksamen – altså vil en bestått eksamen bekrefte både eksamensprestasjonen (som hovedregel med karaktergradering), og at læringsmålene i de obligatoriske arbeidskravene er oppfylt.

”Det som prøves i obligatoriske arbeidskrav, må med litt velvilje kunne prøves i en egen privatisteksamen”: Obligatoriske arbeidskrav preges av at de kan strekke seg over tid – det vil si at de både oppøver og prøver en *prosess* (fx å utvikle en tekst under veiledning/kritikk, framføre den, forbedre den, nytte den som grunnlag for nye slutninger osv). Videre kan obligatoriske arbeidskrav oppøve og prøve ferdigheter som vanskelig kan kvalitetssikres til eksamen (fx arbeid med kilder). Arbeidskravene kan også omfatte ting som *kan* prøves til eksamen, men som vi foretrekker å integrere i undervisningen ut fra en målsetning om å flytte fokus fra eksamen til undervisning.

”Privatistretten er viktig for folk som av ulike grunner ikke kan oppholde seg ved et universitet”: Det er ikke krav om at folk med studierett skal oppholde seg ved universitetet – i dagens ordning kan studentene oppholde seg hvor de vil. Også i fremtiden vil de kunne oppholde seg hvor de vil det meste av tiden – bare i perioder med obligatorisk oppmøte vil de måtte være present på campus.

”Privatistretten er viktig for folk som senere i livet finner ut at de vil studere, men ikke har gode nok resultater fra videregående”: Her er (minst) to løsninger: Hvis de faktisk har de kunnskapene og ferdighetene som kreves for opptak, bør det være en enkel sak å dokumentere det ved privatisteksamen i videregående. Alternativ to er å søke opptak med særskilt vurdering, dersom de mener å kunne underbygge at de har kunnskaper og ferdigheter som ikke kommer til uttrykk i formelle dokumenter som kan danne grunnlag for opptak.

”Vi bør standardisere opptaket til masteroppgaven for privatister i overgangspannen” (mulig standpunkt fra STA): Det vil generere mye arbeid – og antakelig kommunikasjonsutfordringer – og neppe gi nevneverdig utslag i hvem som kommer inn – emm bør vi beholde dagens ordning for 4. og 5. år så lenge det er nødvendig for at det skal være fornøyd med utfasingsperioden.

Bachelor i kultur- og samfunnsfag med fordypning i jus

PMR 5. desember 2011 vedtok seks ulike sammensetninger av 80-grupper; sak 1 pkt 2. Hovedregelen etter den nye modellen vil være:

JUS1111 Privatrett I, JUS1211 Privatrett II, JUROFF 1201 Introduksjon i forvaltningsrett og 20 studiepoeng som velges fra juridiske valgemenner på BA-nivå og fra JUR-emner som ikke kan inngå i grad (JUOFF1410 Folkerett og JUOFF 1500 Strafferett).

Valgemner:

PMR 4. mai 2010³⁵ sak 1 pkt 5: Valgemnene omarbeides til 10 sp.

Dekanvedtak 17. juni 2010³⁶: Valgemnene omarbeides til 10 sp. Som hovedregel vil det ikke kreve omarbeiding av omfanget, i lys av økt norm for arbeidsbelastning.

Obligatorisk engelsk valgemne:

- Det skal være obligatorisk med minst ett engelsk valgemne i graden for studenter som ikke reiser på utveksling. For at et valgemne skal godkjennes som obligatorisk engelsk valgemne, må både undervisning, læremidler, eksamensoppgave og eksamensbesvarelse være på engelsk. PMR 29. mars 2011 sak 8.³⁷ Dekanvedtak 11. april 2011³⁸.

Alle ansvarlige lærere for engelske emner er forespurt om de har motforestillinger til at deres emne får tilføyelse i emnebeskrivelsen om at de nevnte fire elementene alle skal være engelsk i emnet (frist fredag 10. juni 2011.) Ingen meldte reservasjon. Fra og med H11 har alle engelske valgemner, både JUS5*** og JUR1*** følgende tekst på emnesiden: " Language of teaching for this course is English. This means that all communication during lectures/seminars will be in English, and all literature and auxiliary materials are in English." og " Language of examination The language of examination for this course is English. This means that the examination question will be given in English, and students may answer in English only."

Arbeidsgruppe:

PMR 22. februar 2011 http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr2/dokumenter/PMR_20110222_protokoll.pdf vedtok i sak 1 pkt 7 å opprette en arbeidsgruppe for å utvikle vaglemnene:

Studiedekanen gis fullmakt til å opprette arbeidsgruppe med slikt mandat:

- Foreslå vilkår for profil
- Foreslå profiler
- Foreslå vilkår for opprettelse og nedleggelse av emner
- Foreslå valgemner og/eller kriterier for valgemner på tredje år
- Foreslå valgemner og/eller kriterier for valgemner på fjerde år
- Foreslå tak på antall valgemner

Arbeidsgruppens sammensetning:

- Studiedekanen (Marit Halvorsen)
- Avdelingsansvarlig for femte studieår Erling Hjelmeng
- Minst en lærer blant programansvarlige
- 2 studenter oppnevnt av JSU
- 1 administrativt ansatt

Arbeidsgruppens forslag forelegges PMR for vedtak.

Organisering av valgemner³⁹:

- 1) Valgemner for femte studieår:
Studieåret 2011/2012 opprettholdes hele den eksisterende emneporteføljen. Alle valgemner omarbeides til 10 sp.
- 2) Kriterier for opprettelse og nedleggelse av valgemner

Følgende skal legges til grunn ved vurdering av nedleggelse og opprettelse av valgemner:

- i. Faglig begrunnelse: Et nytt emne skal ha nærhet til pågående forskning, forskningskompetanse i emnet må finnes i fast stilling på fakultetet, emnet må gi synergieffekt til obligatoriske fag og være sentralt for juridisk allmenndannelse.
- ii. Samfunnsmessig behov/relevans: Det skal være uttrykt et samfunnsmessig behov eller et emne skal ha samfunnsmessig relevans for å kunne bli opprettet. I dette ligger det også at studenter eller juristprofesjonen som sådan har uttrykt interesse for opprettelse av emnet.
- iii. Finnes emnet andre steder?
 - a. Ekstern overlapp: Der emnet finnes ved et annet juridisk fakultet, kan det i tvilstilfelle tale imot at emnet opprettes/opprettholdes her
 - b. Intern overlapp: Der det er overlapp mellom emner som finnes internt på fakultetet bør man se på om temaet kan integreres i et felles emne. Slik faglig overlapp taler imot at emnet opprettes/opprettholdes.
- iv. Der emnet har/får plass i en profil, eventuelt støtter opp om en profil, vil det tale for opprettelse og mot nedleggelse.
- v. Ved opprettelsen av et nytt emne er det en forutsetning at det finnes kapasitet/ressurser til å veilede masteroppgaver.
- vi. Bearbeides videre av arbeidsgruppen:
 - a. Det er en forutsetning for å opprettholde et emne at den fagansvarlige påtar seg undervisnings- og eksamensarbeid.
 - b. Skal vi i tillegg ha studenttall som kriterium for å opprettholde valgemner?

3) Valgemneprofiler: Dekanvedtak 2. februar 2011⁴⁰:

1. Fagprofiler

- Valgemneprofiler opprettes
- 3-5 Fagprofilpiloter for valgemnene opprettes fra og med høsten 2011. Bestilling sendes til fagmiljøene samtidig med at nye emnebeskrivelser bestilles. Etter 3-4 semestre evalueres ordningen og øvrige profiler opprettes evt.
- Profilene kan være på 60, 70 eller 80 sp, masteroppgaven inkludert
- Det er frivillig for studentene om de ønsker å følge en fagprofil, de kan fortsatt velge fritt blant valgemnene
 - o Fakultetet informerer studentene om at profilene er særlig sammensatt med hensyn på spesialisering innen et emneområde og at de dermed representerer anbefalte studieløp for dem som ønsker spesialisering innen et av de aktuelle emneområdene
 - o Bare innenfor profilene kan vi garantere at det ikke oppstår kollisjoner mht eksamen. Det tas sikte på at undervisningen i alle emnene innenfor en profil skal la seg kombinere.
 - o Det er på det rene at faglig fordypning i form av "programspesialisering" kan angis på vitenmålet. Administrasjonen utformer forslag til regler/operasjonalisering for hva som faktisk utgjør en profil.
- Forholdet mellom emner og profiler
 - o Et emne kan inngå i flere profiler
 - o Fagprofiler kan presenteres med anbefalte "innlånsfag" fra andre profiler eller fra utenfor profilsystemet – de som velger slike innlånsfag vil likevel ha fullført en programspesialisering.
- Fagprofilen omfatter emnebank for masteroppgaver
- Forskergruppene eller tilsvarende fagmiljøer har det faglige ansvaret for fagprofilene, og utpeker en "profilansvarlig" lærer. Det utarbeides instruks for profilansvarlig lærer.

- De ansvarlige Forskergruppene eller tilsvarende fagmiljøer tar aktivt grep om samordning av undervisning, veiledning og studentoppfølging innenfor sin profil

2. Faglig spesialisering vs bredde

Det er ikke et krav at valgemnene på tredje studieår innleder/inngår i en valgemneprofil.

Noen valgfag på lavere nivå kan være "inngangsport" til en profil. De må likevel ikke være obligatoriske forkunnskapskrav for øvrige fag i profilen, men etableres som "anbefalte forkunnskapskrav". Studenter som tar den aktuelle profilen på fjerde og femte år, får uttelling for den selv om de ikke har tatt "inngangsfaget" på tredje år.

3. Studenter som velger profiler

- Studenter som gjennomfører et løp med profiler integrert, vil oppnå "programspesialisering"
- Programspesialisering påføres vitnemålet
- Forskergruppene/fagmiljøene oppfordres til å finne egnete måter for å integrere i sitt nettverk/faglige fellesskap interesserte studenter som arbeider innenfor den aktuelle fagprofilen

Dekanvedtak 11. april 2011⁴¹: Valgemneprofiler utsettes til H12 "av hensyn til detaljer i planleggingen av valgemneprofiler".

Emnebeskrivelser

Standardtekster der ingenting annet er bestemt⁴²: Om eksamensspråk: Oppgaven: Norsk. Besvarelsen: Norsk, svensk eller dansk. Om "kompetansemål": "Det vises til emnets læringsmål."

Reglementsvedtak

Godskriving

Eksamener eldre enn 10 år godskrives ikke i masterstudiet i rettsvitenskap etter 2012. Unntak gjøres bare der slike eldre eksamener inngår sammen med andre eldre eksamener som er yngre enn 10 år og som godskrives i studiet.⁴³ Ikrafttredelsestidspunktet ble satt til "fra og med 2013" i fullmaktsvedtak⁴⁴. "Søknader innkommet etter 31. desember 2012 vil ikke bli behandlet."

Prinsipper for godskriving⁴⁵

- Emner som inngår i akkrediterte masterstudier eller bachelorstudier i rettsvitenskap, godskrives i rettsstudiet i Oslo dersom de oppfyller faglige krav i den forstand at det er forsvarlig for oss å sertifisere kandidater med den aktuelle fagbakgrunnen.
- Emner som ikke inngår i akkrediterte masterstudier eller bachelorstudier i rettsvitenskap, godskrives som hovedregel ikke for obligatoriske emner i rettsstudiet i Oslo. Konkrete unntak kan gjøres der emnet i snever forstand tilsvarer det aktuelle emnet her mht innhold, omfang og dybde.
- Valgemnekomiteen vurderer og foreslår prinsipper for godskriving av eksterne emner som valgemner hos oss. Det tas hensyn til emnenes rolle i valgemneprofiler.

Forhåndsvedtak om godskriving - Bergen, Tromsø, HiBu med mer

Det blir ingen endringer mht godskriving fra Tromsø

Det blir en mindre utvidelse av godskriving av emner fra Bergen som en direkte følge av at emnene hos oss er mindre i ny modell. Matrise i protokoll fra PMR 23. august 2011 sak 1 pkt 3 c http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr6/dokumenter/protokoll_sak1_230811.pdf

Bachelor fra HiBu godskrives som tre år hos oss. PMR 14. juni 2011 sakl 1 pkt 7.1 http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr5/dokumenter/protokoll_140611.pdf

Bachelor fra Lillehammer godskrives etter modellen fra Bergen⁴⁶.

Godskriving av overskytende studiepoeng fra ex.phil/fac

Studiepoeng fra ex.phil/fac (for studenter som har dette i tillegg til første og/eller andre år på 60 sp) skal ikke godskrives i valgdelen av studiet. Dette gjøres gjeldende for grader som fullføres fra og med H16⁴⁷

Gjentak

Emnesperre oppheves⁴⁸. Kvote-regulering opprettholdes; det er fire gjentak i ny ordning. Emner som var fritatt for kvote (bestått første gang før H08) inngår i kvoten ved gjentak H11 og senere. (Gjentak tatt i "fri-kvote-perioden" teller selvsagt ikke med.)

Fra 2012 fins ikke lenger eksamener etter 2004-ordningen, det som tilbys privatistene etter det, er rene privatisteksamener. Dersom programstudenter ønsker å ta slike eksamener, vil det være som privatisteksamener. Programstudenter som vil gjenta tidligere eksamener velger mellom å avlegge privatisteksamen eller å avlegge eksamen etter 2011-ordningen. Dekanvedtak 10. mai 2011⁴⁹.

Studenter som har eksamen i 2004-ordningen og gjentar etter 2011-ordningen, får de nye eksamenene innpasset i grad etter følgende matrise:

Har	Tar		Står igjen med
JUR1000	JUS1111(20) "forbedrer" (=består)	1	30 sp JUR1000 bestått med to delkarakterer + 20 sp JUS1111 med bokstavkarakter
	JUS1111 (20) "forbedrer" (=består) ikke	2	50 sp JUR1000 bestått med delkarakterer
	JUS1211 (30) "forbedrer" (=består)	3	20 sp JUR1000 bestått med to delkarakterer+ 30 sp JUS1211 med bokstavkarakter
	JUS1211 (30) "forbedrer" (=består) ikke	4	50 sp JUR1000 bestått med delkarakterer
	Både JUS1111 og JUS1211 (50) "forbedrer" (=består) begge	5	20 sp JUS1111 med bokstavkarakter + 30 sp JUS1211 med bokstavkarakter

	Både JUS1111 og JUS1211 (50) "forbedrer" (=består) én	6	Se linje 1 og 3 over
	Både JUS1111 og JUS1211 (50) "forbedrer" (=består) ingen	7	50 sp JUR1000 bestått med delkarakterer
JUR2000	JUS2111 (20) "forbedrer" (=består)	8	30 sp JUR2000 bestått med to delkarakterer + 20 sp JUS2111 med bokstavkarakter
	JUS2111 (20) "forbedrer" (=består) ikke	9	50 sp JUR2000 bestått med delkarakterer
	JUS2211 (30) "forbedrer" (=består)	10	20 sp JUR2000 bestått med to delkarakterer + 30 sp JUS2211 med bokstavkarakter
	JUS2211 (30) "forbedrer" (=består) ikke	11	50 sp JUR2000 bestått med delkarakterer
	Både JUS2111 og JUS2211 (50) "forbedrer" (=består) begge	12	20 sp JUS2111 med bokstavkarakter + 30 sp JUS2211 med bokstavkarakter
	Både JUS1111 og JUS1211 (50) "forbedrer" (=består) én	13	Se linje 8 og 10 over
	Både JUS1111 og JUS1211 (50) "forbedrer" (=består) ingen	14	50 sp JUR2000 bestått med delkarakterer
JUR3000	JUS3111 (30) "forbedrer" (=består)	15	30 sp JUR3000 bestått med to delkarakterer + 30 sp JUS3111 med bokstavkarakter
	JUS3111 (30) "forbedrer" (=består) ikke	16	60 sp JUR3000 bestått med delkarakterer
	JUS3211 (20) "forbedrer" (=består)	17	40 sp JUR3000 bestått med to delkarakterer + 20 sp JUS3211 med bokstavkarakterer
	JUS3211 (20) "forbedrer" (=består) ikke	18	60 sp JUR3000 bestått med delkarakterer
	Både JUS3111 og JUS3211 (50) "forbedrer" (=består) begge	19	30 sp JUS3111 med bokstavkarakter + 20 sp JUS3211 med bokstavkarakter + 10 sp JUR3000 med delkarakterer hvis ikke også valgемne tredje år bestås.
	Både JUS3111 og JUS3211 (50) "forbedrer" (=består) én	20	Se linje 15 og 17 over
	Både JUS1111 og JUS1211 (50) "forbedrer" (=består) ingen	21	60 sp JUR3000 bestått med delkarakterer
	Bare valgемne 3. studieår (BA-nivå)	22	50 sp JUR3000 bestått med delkarakterer + 10 sp valgемne BA-nivå med bokstavkarakter
JUR4000	JUS4111 (10) "forbedrer" (=består)	23	50 sp JUR4000 bestått med to delkarakterer + 10 sp JUS4111 med bokstavkarakter
	JUS4111 (10) "forbedrer" (=består) ikke	24	60 sp JUR4000 bestått med to delkarakterer
	Bare perspektivemne (10) "forbedrer" (=består)	25	50 sp JUR4000 med to delkarakterer + 10 sp perspektivemne.
	Bare perspektivemne (10) "forbedrer" (=består) ikke	26	60 sp JUR4000 bestått med delkarakterer.
	Bare valgемne (10) "forbedrer" (=består)	27	50 sp JUR4000 bestått med delkarakterer + 10 sp valgемne BA-nivå med bokstavkarakter <i>Valgemnet kan i stedet inngå som valgемne til femte år, hvis det ellers oppfyller vilkårene for valgемner til femte år.</i>
	Bare valgемne (10) "forbedrer" (=består) ikke	28	60 sp JUR4000 bestått med delkarakterer.
	JUS4111 + valgемne	29	Se rad 23 og 24 over for JUS4111, rad 27 og 28 for valgемne.
	JUS4111 + perspektivemne	30	Se rad 23 og 24 over for JUS4111, rad 25 og 26 for perspektivemne.
	JUS4111 + perspektivemne + valgемne	31	Se rad 23 og 24 over for JUS4111, rad 25 og 26 for perspektivemne, rad 27 og 28 for valgемne.
	JUS4211 (30) "forbedrer" (=består)	32	30 sp JUR4000 bestått med delkarakterer + 30 sp JUS4211 med bokstavkarakter
	JUS4211 (30) "forbedrer" (=består) ikke	33	60 sp JUR4000 bestått med delkarakterer
	JUS4211 + perspektivemne	34	Se rad 32 og 33 over for JUS4211, rad 27 og 28 for valgемne.
	JUS4211 + valgемne	35	Se rad 32 og 33 over for JUS4211, rad 25 og 26 for perspektivemne.
	JUS4211 + valgемne + perspektivemne	36	Se rad 32 og 33 over for JUS4211, rad 25 og 26 for perspektivemne, rad 27 og 28 for valgемne.
	JUS4111 og JUS4211 (40) "forbedrer" (=består) begge	37	20 sp JUR4000 bestått med to delkarakterer + 10 sp JUS4111 + 30 sp JUS4211
	JUS4111 og JUS4211 (40) "forbedrer" (=består) én	38	Se linje 23 og 33 eller 24 og 32 over
	JUS4111 og JUS4211 (40) "forbedrer" (=består) ingen	39	60 sp JUR4000 bestått med delkarakterer
		JUS4111, JUS4211, perspektivemne og valgемne (60)	40

	"forbedrer" (=består) alle		
	JUS4111, JUS4211, perspektivemne og valgemne (60) "forbedrer" (=består) noen	41	Se vedr. de enkelte emner i tabellen over. Valgemner gir uttelling utelukkende i med mist 20 andre sp fra fjerde år i 2011-modellen.
Valgemne	Samme emne (10) forbedrer bokstavkarakter	42	5 sp gammel karakter (kan få det slettet) + 10 sp ny karakter
15	Samme emne (10) forbedrer ikke	43	15 sp gammel karakter

Ex.phil/fac i tillegg

Fra og med H12 gir ex.phil/fac ikke fritak for annet enn ex.phil/fac: Hvis de er tatt i tillegg til hele avdelinger/studieår, vil de representere overskytende studiepoeng. Unntak gjøres for grad som fullføres senest V16 – fram til da godskrives overskytende studiepoeng i valgdelen⁵⁰.

Faglig overlapp – studiepoengavkorting

Ved faglig overlapp mellom emner legges følgende til grunn: Dekanvedtak 11. april 2011⁵¹.

Mindre enn 1/3 (av det nye emnet) => ingen avkorting i studiepoeng

Mellom 1/3 og 2/3 (av det nye emnet) => 50% avkorting i studiepoeng

Mer enn 2/3 (av det nye emnet) => 100 % avkorting i studiepoeng

Gjentak av undervisning og/eller eksamen i emner med obligatorisk arbeidskrav⁵²

- 1) Det går fram av emnebeskrivelsen om obligatorisk arbeidskrav som ikke godkjennes, kan gjentas samme semester.
- 2) Der det ikke åpnes for gjentak samme semester, skal det være adgang for studentene til å avlegge eksamen likevel, men sensuren sperres til arbeidskravet er godkjent.
- 3) Obligatorisk arbeidskrav som er godkjent gir eksamensrett, og – som hovedregel – ikke adgang til å gjenta kurset.
- 4) Eksamen i emne med obligatorisk arbeidskrav: Eksamen avlegges samme semester og/eller senere; arbeidskravet foreldes ikke. Ved bestått eksamen kan kurset og arbeidskravet ikke gjentas. Ved ikke bestått eksamen (heller ikke tidligere bestått) kan kurset og arbeidskravet gjentas etter søknad. Ved innvilget søknad, bortfaller opprinnelig godkjenning av arbeidskrav.

Kandidatløfte⁵³

- 1) PMR tilrår at dekanus vedtar at plikten som er representert i kandidatløftet anses pålagt når grad/vitnemål utstedes.
- 2) Vedtaket publiseres på nettside om vitnemål: <http://www.uio.no/studier/program/jus/vitnemal/> Her gjengis kandidatløftet i 1736-versjonen og i moderne språkdrakt.
- 3) Det sendes allerede rutinemessig ut e-post til alle som er aktuelle for grad. I e-posten inntas orientering om vedtaket.

¹ PMR 5. desember 2011, sak 1 pkt 1.

² Emnenavn (bokmål, nynorsk, engelsk: PMR 9. juni 2010: http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr5/aapent/protokoll_sak1_endelig.pdf. og 21 september 2010 sak 1 pkt 2: http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr7/Dokumenter/sak1_referat.pdf. Dekanvedtak 8 november 2010 sak 1 og 2 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani%20vedtak%2020101108.pdf>

³ Fagplan vedtatt av PMR 23. mars 2010. http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr3/aapent/protokoll_sak12_sisteversjon.pdf
Saksframstillingen: http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr3/aapent/sak12_6.pdf. Dekanvedtak 10 juni 2010
<http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/vedtak-studieordning/nytt-jusstudie-dekanvedtak-17juni2010.pdf>

⁴ PMR 9. juni 2010: " Det arbeides videre med planlegging av obligatoriske arbeidskrav i studiet med sikte på å utvikle og vurdere ferdigheter som fx muntlig presentasjonsevne. Den pedagogiske gevinsten av obligatoriske basisgrupper evalueres i lys av "best practice". " http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr5/aapent/protokoll_sak1_endelig.pdf

Dekanvedtak 17. juni 2010: " Det arbeides videre med planlegging av obligatoriske arbeidskrav i studiet med sikte på å utvikle og vurdere ferdigheter som fx muntlig presentasjonsevne. Den pedagogiske gevinsten av obligatoriske basisgrupper evalueres i lys av "best practice". " <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/vedtak-studieordning/nytt-jusstudie-dekanvedtak-17juni2010.pdf>

PMR 7. desember 2010 sak 1 pkt 1: http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr9/Dokumenter/referat_sak1.pdf Innhold i og plassering av obligatoriske arbeidskrav.

PMR 29. mars 2011 vedtok: <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr3/pmr-protokoll-29-mars.pdf>

Obligatorisk oppgave rettes av kurslæreren.

Underkjent besvarelse vurderes på nytt av en av de andre kurslærerne.

Retting/kommentering/vurdering av obligatoriske besvarelser godskrives slik dette arbeidet er normert på fakultetets institutter som har tilsvarende ordning: IKRS' ordning for "Essay 5-6 sider" er det nærmeste som er normert, det gir 2 timer pr 5 essay.

Dekanvedtak 2. februar 2011 med konkret fordeling av oppgaver og eksamensformer <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani-vedtak20110202om-studieordningen.pdf>

⁵ Første versjon av forkunnskapskrav: dekanvedtak 17. juni 2010: <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/vedtak-studieordning/nytt-jusstudie-dekanvedtak-17juni2010.pdf>. Senere endret av hensyn til progresjon/tidsfrist fra høst- til våsemester: PMR 22. februar 2011 sak 1 punkt 5 http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr2/dokumenter/PMR_20110222_protokoll.pdf

⁶ Menneskerettigheter flyttet fra andre til første studieår: Innebærer at ett kull overgangsstudenter ikke vil ha obligatorisk mr i graden. PMR 4. mai 2010: Det etableres ikke overgangsemner. MR anses ivaretatt ved den økte fokuseringen i øvrige emner og evt. ved særlig vektlegging i basisgrupper mv for dette ene kullet. PMR 21. september 2010 sak 1 pkt 2 d http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr7/Dokumenter/sak1_referat.pdf

⁷ Studiepoengene i MR var opprinnelig satt til 3 (og 7 sp til innføring/metode). PMR 9. juni 2010: http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr5/aapent/protokoll_sak1_endelig.pdf.

PMR 26 oktober 2010 sak 1 pkt 2 for omfattende drøftelse og begrunnelse http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr8/Dokumenter/sak_1_referat.pdf

Dekanvedtak 8 november 2010 6-4 med dekanens begrunnelse. <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani%20vedtak%2020101108.pdf>

⁸ PMR 14. juni 2011 sak 1 pkt 1: http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr5/dokumenter/protokoll_140611.pdf Utforming av detaljer i obligatoriske arbeidskrav for JUS2111 Statsforfatningsrett og internasjonal rett og JUS2211 Forvaltningsrett. Studiedekanen utformet ordlyden og det ble publisert på en egen side, lenket opp til "Undervisning" på emnesiden. (Egne klageregler utarbeidet av Erik Boe, oversendt STA/Sundnes, og videre bearbeidet sammen med dem for publisering i UiO-forskriften. Fakultetet har ikke egen forskrift og følgelig ikke noe eget sted for lovlig/gyldig publisering av forskriftsbestemmelser).

Endelig utforming i PMR 20. september 2011 sak 1 pkt 1c http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr7/dokumenter/Protokoll_sak1_20110920.pdf

⁹ Se note 8.

¹⁰ "Dynamisk tingsrett" het opprinnelig "tredjemannskonflikter" og skiftet til "tredjepersonskonflikter" PMR 26 oktober 2010 sak 1 pkt 3: http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr8/Dokumenter/sak_1_referat.pdf Dekanvedtak 8. november 2010 sak 6. Endret til "Dynamisk tingsrett" i PMR 14. juni 2011, sak 1 pkt 6 http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr5/dokumenter/protokoll_140611.pdf

¹¹ JUS3111 Formuerett I Oppgavekurset skal ha egen "fagansvarlig". PMR 29. mars 2011 sak i pkt 6 ga studiedekanen fullmakt til å oppnevne en slik. Det lyktes ikke, og Bergsåker har tatt dette ansvaret selv. <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr3/pmr-protokoll-29-mars.pdf>

¹² Se note 8. I tillegg publiserte Bergsåker (studieårsansvarlig) en nøyere detaljering som melding på semestersiden: <http://www.uio.no/studier/emner/jus/jus/JUS3111/h11/oblig-arbeidskravh11.html> Her omtales bl.a. ordgrense.

¹³ JUS3111 Formuerett I Prøvingsformer:

Dekanvedtak 2. februar 2011 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani-vedtak20110202om-studieordningen.pdf>

PMR 22. februar 2011 sak 1 pkt 8 http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr2/dokumenter/PMR_20110222_protokoll.pdf

Dekanvedtak 8. mars 2011: <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani-vedtak20110308.pdf>

Nytt PMR-vedtak 29 mars 2011 <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr3/pmr-protokoll-29-mars.pdf>

Nytt dekanvedtak 11. april 2011: Seks timers skoleeksamen <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani-vedtak20110411om-studieordningen.pdf>

¹⁴ Valgemnekomiteen tar stilling til hvilke emner som skal tilbys på lavere nivå, dvs. til tredje studieår. Når det er vedtatt, settes liste inn her. PMR 7. desember 2010 sak 1 pkt 2.2: Det er ikke et krav at valgemnene på tredje studieår innleder/inngår i en valgemneprofil. Noen valgfag på lavere nivå kan være "inngangsport" til en profil. De må likevel ikke være obligatoriske forkunnskapskrav for øvrige fag i profilen, men etableres som "anbefalte forkunnskapskrav". Studenter som tar den aktuelle profilen på fjerde og femte år, får uttelling for den selv om de ikke har tatt "inngangsfaget" på tredje år. http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr9/Dokumenter/referat_sak1.pdf

PMR 1. november 2011 sak 1 pkt 4 http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr8/dokumenter/protokoll_sak1_011111.pdf: De BA-valgemnene vi til enhver tid har, som har JUS- eller JUR-kode og som ikke eksplisitt er avskåret fra å inngå i grad, inngår i porteføljen av vagemner for tredje år. Studentene må akseptere at undervisningen kan kollidere, med unntak av obligatorisk undervisning.

¹⁵ Dekanvedtak 11. april 2011 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani-vedtak20110411om-studieordningen.pdf> På grunn av manglende sensorer ble ikrafttredelsen utsatt, og eksamensformen ble vedtatt til "En oppgave gjøres kjent en eller to dager på forhånd, og det holdes fire timers skoleeksamen." den 14. juni 2011, sak 1 pkt 7.4. http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr5/dokumenter/protokoll_140611.pdf Senere endret studiedekanen ordlyden til "4 timer skriftlig skoleeksamen. Eksamenstema gjøres kjent en eller to dager på forhånd." Dette ble kommunisert pr e-post til dem som var meldt til eksamen H11. Fra og med V12 er det ordinær skriftlig skoleeksamen. PMR vedtok 5. desember 2011 at en arbeidsgruppe skal utrede muntlig eksamen i studiet V12.

¹⁶ Rettsøkonomi (Law and Economics), retts sosiologi (Sociology of Law), rettsfilosofi (Philosophy of Law): PMR 9. juni 2010: http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr5/aapent/protokoll_sak1_endelig.pdf Dekanvedtak 17. juni 2010: <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/vedtak-studieordning/nytt-jusstudie-dekanvedtak-17juni2010.pdf> Rettsfilosofi først fra H12, se PMR 20110118 sak 1 pkt 5. Rettsfilosofien starter opp H13, PMR 1. november 2011 sak 1 pkt 1 http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr8/dokumenter/protokoll_sak1_011111.pdf

¹⁷ PmR 1. november 2011 sak 1 pkt 4 http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr8/dokumenter/protokoll_sak1_011111.pdf: De MA-valgemnene vi til enhver tid har, som har JUS-kode og som ikke eksplisitt er avskåret fra å inngå i grad, inngår i felles portefølje for fjerde og femte år. Studentene må akseptere at undervisningen kan kollidere, med unntak av obligatorisk undervisning.

¹⁸ Valgemneprofiler: PMR 4. mai 2010. 26. oktober 2010 sak 1 pkt 4: http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr8/Dokumenter/sak_1_referat.pdf PMR 7 desember 2010 sak 1 pkt 2 http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr9/Dokumenter/referat_sak1.pdf

¹⁹ Praksis i rettsstudiet:

JSU har foreslått obligatorisk praksis i studiet. PMR sa nei til det i sitt møte den 14. juni 2011 sak 1 punkt 3: http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr5/dokumenter/protokoll_140611.pdf

JURK og JussBuss vurderes som emner i stedet for fortsatt å være grunnlag for fritak, jfr. vedtak i sak 1 pkt 4 14. juni 2011. Prosessen pågår pr november 2011. Kontaktperson JURK: gunhild.vehusheia@jus.uio.no Kontaktperson JussBuss: o.h.ronning@jus.uio.no (Olav Halvorsen Rønning).

Opptak til og organisering av praksisordningen fikk enkelte endringer i vedtak av PMR 20. september 2011 sak 1 pkt 3a http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr7/dokumenter/Protokoll_sak1_20110920.pdf JUS4111 Metode og etikk blir obligatorisk forkunnskapskrav og det obligatoriske kurset endres noe som følge av det.

²⁰ Valgemnene endres fra 15 til 10 sp: PMR 23. mars 2010; dekanvedtak 17. juni 2010: <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/vedtak-studieordning/nytt-jusstudie-dekanvedtak-17juni2010.pdf> JURK/JussBuss skal utredes som egne emner; PMR 20110614 sak 1 pkt 4. http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr5/dokumenter/protokoll_140611.pdf De som er i praksisperioden nå, får 30 sp for det.

²¹ PMR 29. mars 2010 <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr3/pmr-protokoll-29-mars.pdf>

²² http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr4/aapent/sak1_protokoll.pdf

²³ Dekanvedtak 17. juni 2010 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/vedtak-studieordning/nytt-jusstudie-dekanvedtak-17juni2010.pdf>

²⁴ PMR 21. september 2010 http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr7/Dokumenter/sak1_referat.pdf

²⁵ PMR 29. mars 2010 <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr3/pmr-protokoll-29-mars.pdf>

²⁶ Til programlederne for kortere programmer ved Det juridiske fakultet:

Vennligst finn vedlagt en orientering fra studiedekanen og meg om implementeringen av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Oversendelsen fra UiO er også vedlagt, samt "selve tingen" fra KD.

Over påske står jeg mer enn gjerne til disposisjon for ytterligere informasjon, veiledning og hjelp så langt jeg kan!

Mvh

Joh

²⁷ Orientert PMR 23. august 2011, sak 1 pkt 2 http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr6/dokumenter/protokoll_sak1_230811.pdf

²⁸ Dekanvedtak 2. februar 2011 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani-vedtak20110202om-studieordningen.pdf>

²⁹ <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr3/pmr-protokoll-29-mars.pdf>

-
- ³⁰ http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr2/dokumenter/PMR_20110222_protokoll.pdf
- ³¹ <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr3/pmr-protokoll-29-mars.pdf>
- ³² PMR 3. mai 2011 <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr4/PMR%2020110503%20protokoll.pdf>
- ³³ Dekanvedtak 10. mai 2011 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekanvedtak-20110510-om-studieordningen.pdf>
- ³⁴ Dekanvedtak 11. april 2011 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani-vedtak20110411om-studieordningen.pdf>
- ³⁵ PMR 4. mai 2010 http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2010/pmr4/aapent/sak1_protokoll.pdf
- ³⁶ Dekanvedtak 17. juni 2010 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/vedtak-studieordning/nytt-jusstudie-dekanvedtak-17juni2010.pdf>
- ³⁷ PMR 29. mars 2011 <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr3/pmr-protokoll-29-mars.pdf>
- ³⁸ Dekanvedtak 11. april 2011 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani-vedtak20110411om-studieordningen.pdf>
- ³⁹ PMR 29. mars 2011 sak 1 okt 16: <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr3/pmr-protokoll-29-mars.pdf>
- ⁴⁰ Dekanvedtak 2. februar 2011 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani-vedtak20110202om-studieordningen.pdf>
- ⁴¹ Dekanvedtak 11. april 2011 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani-vedtak20110411valgemneprofiler-utsettes.pdf>
- ⁴² PMR 29. mars 2011 sak 1 pkt 3 b og c <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr3/pmr-protokoll-29-mars.pdf>
- ⁴³ PMR 29. mars 2011 sak 1 pkt 1 <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr3/pmr-protokoll-29-mars.pdf>
- Dekanvedtak 11. april 2011 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani-vedtak20110411om-studieordningen.pdf>
- ⁴⁴ PMR 23. august 2011 sak 1 pkt 1 b http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr6/dokumenter/protokoll_sak1_230811.pdf
- ⁴⁵ Vedtatt av PMR 23. august 2011 sak 1 pkt 3 d http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr6/dokumenter/protokoll_sak1_230811.pdf
Hensynet bak å ha slike prinsipper er å lette og kvalitetssikre prosessen med behandling av søknader om godskrivning utover det som er forhåndsvedtatt.
- ⁴⁶ PMR 5. desember 2011 sak 1 pkt 7.
- ⁴⁷ PMR 20. september 2011 sak 1 pkt 1a http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr7/dokumenter/Protokoll_sak1_20110920.pdf

⁴⁸ PMR 29. mars 2011 sak 1 pkt 10 i <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr3/pmr-protokoll-29-mars.pdf>

⁴⁹ Dekanvedtak 10. mai 2011 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekanvedtak-20110510-om-studieordningen.pdf>

⁵⁰ PMR 20. september 2011 sak 1 punkt 1 http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr7/dokumenter/Protokoll_sak1_20110920.pdf orientering om fullmaktsvedtak.

⁵¹ Dekanvedtak 11. april 2011 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani-vedtak20110411om-studieordningen.pdf>

⁵² Dekanvedtak 11. april 2011 <http://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/hva-skjer/Dekani-vedtak20110411om-studieordningen.pdf>

⁵³ PMR 1. november 2011 sak 1 pkt 2 http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr8/dokumenter/protokoll_sak1_011111.pdf